

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 47. New York, penktadienis, 25 d. lapkričio (November), 1910 m. M. III.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St., New York, City.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:
"TEVYNĖ", 307 W. 30th St., New York.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išcina kas penktadienis S.L.A. iššomis.

PRENUMERATA METUI:

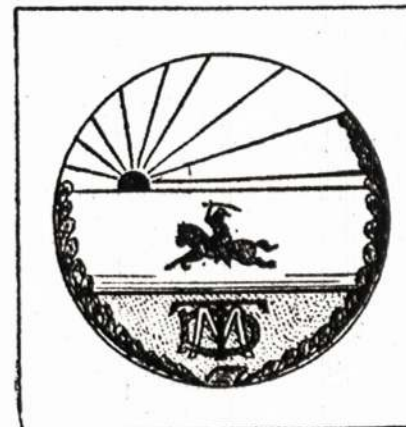
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
"TĖVYNĖ", 307 W. 30th St., New York.

Atkreipkite Atyda

į šitą paveikslėlį. Tai yra pavydulas Tėvynės Mylėtojų Draugijos padidinto ženklelio, kuris pagal abelną nuomonę yra vienas iš geriausių ir gražiausių lietuviškų ženklelių.

Tai neyra koks blėkinis ar pigiai paausnotas švininis ženklelis, kuris po kelių mėnesių nušunta. Tai yra kiauurai auksinis ženklelis, kuris niekad os nešus. Saulė, spinduliai žirgvaikis ir TMD. raidės apačioj supintos į monogramą, kaip lygiai vainikas aplinkui yra gryno aukso. Saulė su spinduliais yra įleista į lengvai melsvą emaliją, išrodančią lygiai, kaip padangė. Žirgvaikis yra ant balto lauko, o apatinė monograma įleista į tamsiai mėlyną emaliją. Sujungimas baltos ir mėlynos spalvų (tautiškų spalvų) su blizgančiais auksiniais pagražinimais daro neišpasakytai malonų įspūdį ant akies. Ženklelis pagal savo pavydalą ir reikšmę greičiau panašus į tikrą paveikslą, negu į ženklelį. Užtekanti saulė su blizgančiais spinduliais parodo Tėv. Myl. Draugijos mierį — platinimą apšvietos. Žirgvaikis, lekentis prie saulės, tai mūsų prabudusi tauta, šuoliais skubinanti prie mokslo ir apšvietos. Apačioj supintos TMD. raidės tai draugijos vardas. Tai gi netik paviršutinai šits ženklelis gražus; graži taipgi jo reikšmė. Todėl nedyvai, kad visiems jis patinka. TMD. neturi jokių kitų ženklelių, kaip tik tokius, kaip šitas. Visi ženkleliai vienodūs, visi iš gryno aukso ir visi vienos prekės.

Šits kiauurai auksinis ženklelis (10 karatų) prekluoja tik vieną dolerį.

Nėra pigesnių, nėra brangesnių. Jūs privalote jį turėti jeigu dar neturite. Tik TMD. sąnariai gali nešioti. Jeigu Jūs esate TMD. sąnarys ir nenešiojate šito ženklelio, tai Jūs dar tik "pusė sąnario": 1) nieks negali be ženklelio pažinti, jog Jūs prigulit prie šitos kiltos draugijos. 2) nešiodami ženklelį Jūs netik pagražintumet savo drapaną, bet ir TMD. garsintumete tiems, kurie dar apie ją negirdėją. Taipgi Jusu lochnas smagumas ir TMD. gerovė reikalauja, kad Jus nešiotumet šitą ženklelį. Viską, ką Jūs turite padaryti, tai išpirkti "Money Orderį" ant \$1.00 ant A. J. Povilaikos vardo ir pasiųsti jį laiške Tėv. Myl. Dr-stės išdininkui tokiu adresu: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Arba įdėkite popierinį dolerį į registruotą laišką ir pasiųskit ten pat. Tuojaus gausite už tai. gryno aukso ženklelį, ir nei persiuntimo nemokėsit. Draugija persiunčia savo iššomis saugiose bakseliuose.

Reikalaukit tuojaus, gausit tuojaus! Užganėdinsim visus pakol ženklelių užteks. Nedaug liko.

Tėvynės Mylėtojų Draugystė išleidžia moksliškas knygas ir dalina jas savo sąnariams ir beturčiams dykai. Įžengimas į Draugiją tik 40 centu; metinė mokestis tik 60 centu (išneša tik penktuką ant mėnesio), o šiuosmet sąnariai gavo 6 dideles knygas Kudirkos raštų su puikiais paveikslais. mažiausiai 6 dolerių vertės.

Tik pamyslikit apie taill

Neužilgio visi ir seni ir nauji sąnariai gaus VISAI DYKAI kelių dešimtų puslapių knygelę, kur bus apart TMD. įstatų, žingeidi tos draugijos istorija.

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokių geriausių rusišes armonikų, gerų ir pigių spaudimui laiškų, mašinelių tokių, kaip ant paveikslėlio. Visokių muzikališkų instrumentų, lietuviškų knygų ir tt.

Prisiusk savo adresą su 2c. pašto marke, gausite katalogą dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis
812 33rd St., Chicago, Ill.

NAMINE MOKYKLA

GRAMATIKA anglišką kalbą mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeleviczių,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja

Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavų Bond (kauciją) \$25.000 dėl teisingumo. Užkviėčiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli New Yorko gyvendams, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškų pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAVAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

ŽEMAITĖS RAŠTAI

Antra pataisyta laida leidžiama prenumeratos keliu. Pren. \$1.

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės jų būvį, sielvartas, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgaivinti kudikystės vaizdelius, sakyčiau: skaityk Žemaitės rašt.

Žemaitė yra viena iš žymiausių raštininkių; ji per 20 metų parašė daug lietuviškų knygų ir toliau rašo. Tegul lietuvis Amerikoje renka prenumeratą ir išleidžia moteriškės raštus taip kaip vyrai išleido Dr. Kudirkos raštus. Žemaitės raštai naudingi visiems, tad užsiprenumeruokit!

ANTANAS ŽYMONTAS
28 B'way, So. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis L ikraštis
DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuvi name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksnumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasiūlymais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tik tai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

M. A. Norkunas.

Vienatinis
Lietuvis

Išdirbėjas

Visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kokardų, guzikų metaliaų, ana meliotų ir padengtų celluloidu, šarpu, veliaų ir karunų. Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

162 Prospect St
Lawrence, Mass

Anarchijos Studentas.

Ar tai inteligentai?

Negalėdamas su p. Goriu susitaikyt linkui "Inteligentų ir mūsų" (No. "T." 44), paduosiu dalį savo nuomonės, kartu meldamas ir p. Gorio, ir visuomenės atleidimo už būsimas klaidas, nes tikrai nesupratau, apie kokius inteligentus jisai kalbėjo, tuo tarpu kaip aš nemanau siekti toliau lietuvių inteligentų Amerikoje.

Kalbant apie inteligentą, pirmiausiai reikėtų išrišti, prie kokios veislės tą paukštį galima priskirti; aš pripažįstu tiesą likti ir čia originalu kiekvienam.

Tapti inteligentu, veikėju, poetu, literatu Amerikos lietuvių tarpe yra labai prieinama ir lengva. Pakanka sutvert kuopą kokios-nors organizacijos, užimti joje vietą; tapti jaigu ne advokatu, tai tiesų studentu, jaigu ne dirbtuvės vergu, tai chemiku ir t.t. Sutvertos organizacijos paprastai randa ganėtinai pritarėjų, nemažai ir priešų. Ūmai atsidaro dirva, plati dirva agitatoriams, literatams, poetams, humoristams, kurie neriasi iš kailio, kaip žirnius beria rimus ir ritmus, dabindami juos jausmais ir tampa, žodžiu sakant, ypatoms, su kuriomis ir iš toliau atkeliavęs nori pasipažinti. Plačiai naudodamiesi šalies laisve, neturėdami jokių autoritetų, tokie virsta į vergus savo asmeniškų autoritetų, į šovinistus kokioj-nors pakreipime. Nenorėčiau sutikti su p. Goriu, kad inteligentas žmogus su inteligentiškais jausmais ir šiokių-tokių apšvietimu bandytų statyti bent kam patinkamus sau autoritetus arba po prievarta brukt savo nuomonės, o kad Amerikos inteligentų tarpe taip yra, tai mums lieka peržvelgti jų inteligentiškumą, pradedant nuo vaizdingiausios pusės.

Užtenka atsibelst Chicagon, ir mes atrasime tautietį, kuriam lieka suvilkti krūvon septynis pasaulio stebuklus, ir jis manys, kad jo tauta dar puikiau atrodytų, jaigu jisai rastųsi ant viršaus tųjų stebuklų. Dešimtą užsimokėję, pavažiavime iki miestukui Kensington — ten rasime socialistą, kurio bus nuomone, kad, jaigu naikinanti žmonių sveikatą dirbtuvės pečiai prigulėtų jam, tai pasaulis be kalendoriaus galėtų sulaukti 25 šimtmečio. Kad skaitytojas geriau mane suprastų, turiu pasakyti, kad socializmą ir tautystę čion paėmiau supratime mūsų inteligentų, kurių plačiau manau paskleisti, savąjį pasilaikydami sau, nes ne toji tema.

Toki tai inteligentai, užimanti pastebėtinas vietas mūsų tarpe, mūsų nuomone, yra tapę vergais fanatizmo, kurs gimdo visokio turinio autoritetus, siūlo mums juos, o jaigu mes nemanom atkreipti atydos, liekame tinginiais, išgamomis jų pačių ir savo akyse, o abejiems tiems ponams, jaigu ne vakarykščia diena, tai praeitas metas patvirtins, kaip jie studijavo raštą ir druką (Neaišku. Red.), neklausiant jau apie inteligentiškumą jų kasdieninio gyvenimo draugijoj.

Nėra nei metų, kaip lietuviai inteligentai sumanė

išrišti klausimą tautystės ir socializmo (nesitikiu, kad inteligentas pripažintų, kad tuodu klausimu gali apnuot vienas kitam tokioje formoje, kaip kad autoriui autoritetų persisato. Pirmoji nuomonė, viename laikraštyje pasirodžiusi buvo, kad mazgas, kurį reikia atrišti, tai yra kalba ir kad tik kitos tautos mokytusi esperanto, straipsnio autorius noriai tą sektų, ir socializmas ant delno. Jam buvo nurodyta, ką reiškia šiandien esperanto, bet kaip ir negalima įtikinti žmogų, kurs mano, kad širdingiausias lietuvis su maloniausiu chiniečiu myluosis, jaigu tik susikalbėt bus galima, nors, tiesą pasakius, tai tų maloniausių ir širdingiausių nedaugiausia galima atrast. Ūžuot spjovus, aš sakyčiau esmi abskurantu, jaigu nepažįstu graikų kalbos, nes Homerai, Platonai ir kiti tik iš vertimų man šiandien pažįstami. Išnaikinti pasaulio kalbas, vis tiek, man rodos, kaip užsiųst tvaną, sunaikinti darbus genijų, sugriauti jausmų gražybės, plaukiančios iš įvairių kalbų ypatybių ir jų psichologijos.

O tokis inteligentas, be abejonės, geistų, kad jo nuomonei visi paklusnūs būtų, o neklausanti pasilikis socializmo priešais. Susitveria mūsų tarpe organizacija. Suvest mus daigtan gana lengva. Vienas užima vyresniojo vietą, tampa mūsų pačių išreklamuotu inteligentu ir, jaigu toliau matantis nepaklauso, greit tampa niekšu. Vyresnysis bando kontroliuoti visame kame. Reikalui atsitikus, aš galėčiau vardu įvardyti inteligentą, kurs, per didelį vargą pramokęs rašto, bandė kontroliuoti tūlos ypotos raštus, pasitikėdamas, kad jisai esąs teisingas literatūros sprendėjas.

Iškilius revoliucijai Maskolijoje, mes Amerikoje susilaukėm daugelio kalbėtojų, mokytų, bet jie skelbė tą, kam patys šiandien netiki, o daugumos jų mokslas kuone visai būtų pranykęs, parodžius žemiausią mokyklą.

Mums ruošama mokslinai raistai, ir ar nereikėtų nusistebėti, kas juos ruošia? Žmonės neturinti gal elementariško supratimo, apie mokslą, tokie, kurie ir šiandien barsto po 100 žodžių į minutą, baladodamiesi ir dumdami mums akis po Ameriką. Štai didžiausios priežastys tų autoritetų, kurių mus verčiamą klausyti, bet ar tas viskas inteligentų pagimdyta? Mes rasime vyrų, vartojančių net po kelioliką kalbų čion pat Amerikoje, rasime labai giliais jausmais, bet nuo jų autoritetų neturime, jų inteligentiški jausmai, nedasileis sau aprubežiuoti mūsų mąstymus. Galutinai turiu pasakyti, kad tas viskas, kas mūsų protavimus bando apibrėžti, ne nuo inteligentų priguli, jaigu išrištum, kas yra inteligentas.

Į skaitytojus.

Malonų skaitytojais teiksis atleisti už nepriteklus ir klaidas, ką galės atrasti šiame numeryje: kraustantis "Tėvynei" New York'an, turėjome viskų paduot spaudon, kas jau buvo sustatyta, ir todėl neliko vietos žinioms; negalint gi antros korektos padaryti, be abejo, turėjo likti daugiau klaidų, negu paprastai.

Redakcija.

MEILES DESPERACIJA.

Begailel kojomis sumynei
Tu ta, kieno dūšia buvai;
Išrovei sielą ir sutrynei
Tą širdį, kur tu gyvenai.

Ir kas dabar iš manęs tapo?
— Krūva griovėsių niekingų,
— Besielis kūnas, jieškąs kapo,
— Bažnyčia be šventų dievų.

Jausmus man žmogiškus išrovei....
Likau niekingas tvėrinys,
Paduotas pageidimų srovei
Ir pajautimų kalinys.

Patsai dėl kančių jau apmiręs,
Nekenčiu tų, kam reik kentėt,
Ir meilės sopulius datyręs,
Daugiaus nemoku jau mylėt.

J. Alyras.

MOKSLO TRUPINIAI.

APSIVEDIMAS.

(Pagal Proctor).

Yra įvairių supratimų kas link apsivedimo. Daugelis laikosi nuomonės, kad tai yra pirmiausiai kūniškas sąryšys vyro ir moteries. Kiti daleidžia, kad turi rasti ir dvasišką gaivalą apsivedimo ryšiuose, tačiau stoto kūnišką elementą ant lygaus svarbumo lygmalos. Sulyg mano nuomonės, apsivedimas turi pirmučiausiai ir pagal būtybę būti dvasiškas. Aš pripažįstu ir remiu vien tik platonišką apsivedimą arba nei joki visai.

Tie, kurie laikosi kūniško moterystės supratimo, cituoja, kartais skirsnį Genesis [ii. 24] ir Kristaus tą pačią citatą [Matt. xix. 5]: "Todėl žmogus, savo tėvą ir motyną palikęs, prie savo moteries glausis ir bus juodu vienas kūnas". Tačiau vertėjai paskutinių laikų praleidžia žodį "kūnas"—juodu bus vienas, t.y. vienas sąjausme, vienas dvasioj, vienas troškimuose—išimant mintį apie kūną. Galima išdrįsti tvirtinti, kad neapsakoma sielvarta įvyko per tą klaidingą reiškmės ir tikslo moterystės supratimą, nors tai patvirtinta bažnyčios moterystės ceremonijoj.

Žmogus turi jieškoti moterį vienintėliai dėl sądraugavimo, sąjausmo ir pagelbos. Jai juodu gali būti papildymas vienas kito, tobulinant vienas kito charakterį ir prigriebiant vienas kitam atrasti augščiausią protavimo ir gyvenimo laipsnį, moterystė yra palaima. Bet juodu turi pavesti paskučiausią vietą lytiškam susinešimui, žiūrint į jį kritiškai ir skeptiškai, kaip į dalyką labai klaustinos vertės. Prieš lytišką gašlumą mus persergėja apaštalas Povyilas. Be skirtumo, ar gašlumo objektas būtų teisėta pati, ar kita moteris—abiejuose atsitikimuose kūno gašlumas yra nuolatame nesutikime su dvasia.

Pasiklausykime Povylo žodžių: "Gerai yra žmogui nepaliesi moteries", o toliau duoda šitokią paaikškinimą: "Apsivedęs žmogus paiso svieta dalykų, kaip įtikti moteriai, tuo tarpu kaip nevedęs paiso Dievo dalykų, kaip įtikti Viešpačiui ir taip su moteriške".

Visi biblijos didžiavyriai buvo nevedę: Elija pranašas, Jonas Krikštytojas, Kristus etc. Biblija stovi už dvasišką moterystę. Jono pirmame laiške [iii. 9] skaitome: "Kas gimė iš Dievo, nedasilaidžia nusidėjimo, nes jo sėkla jame pasilieka ir jis negali nusidėti todėl, kad iš Dievo gimė".

Tuomi užbaigsime biblijinius privadziojimus ir kreipsimės prie mokslo parodymų. Tie, kurie studijavo mažyčius organizmus, gyvenančius vandenyj, apreiškia mums gyvūnėlius, kurie ant pažiūros yra tik kokie-tai drebučių taškeliai. Tie mikroskopiški organizmai-taškeliai turi ypatybę skilti į dvi dali ir persiskelę egzistuoti savaimi, kaip atskiri organizmai. Vėl ir vėl atsikartoja tas besiskaldymas. Po atsikartojimo skilimo proceso keletą sykių, tos rūšies gyvūnėlis tampa neramus ir pradeda mėtytis šen ir ten, ko-tai jieškodamas. Jis susitinka su kitu tos-pat rūšies gyvūnėliu, kuris taipgi nerimsta ir, matomai, ko-tai jieško. Juodu pasiliečia, susijungia ir jau, kaip vienas čielas patenkintas organizmas, nusirumina ir pradeda kitą eilę reprodukcijos, t.y. dauginimosi per skilimą.

Lyginai kaip tie taškeliai-organizmai, netekę vyriško ir moteriško magnetizmo lygsvaros, negali nusiraminti, bet nerimauja ir jieško tos lygsvaros besijungime su kitais savo veislės organizmais, turinčiais perviršį, kuriuo aprūpintų vieni kitų reikalą ir įvykintų harmoniją, taip ir žmogus ilgainiui pasijunta neturįs magnetiškos lygsvaros. Tas pamatinis ir vi savaldantis impulsas vyre apsireiškia geidavime moteriškės draugės, o moteryje—geidavime vyriško draugo, nėra vienam trūksta gaivalo, kurį kitas turi, o be to juodu negali nurimti. Gyvenimas pasirodo nepilnas ir seka jieškojimas užtverti tą spragą, kas atsiekama susibendravime skirtingų lyčių. Tai istorija, bendra visoms gyvybėms.

Tačiau reališkame gyvenime matome, kad susijungimas vyriškos ir moteriškos lyčių, vietoj būti nuolatiniu užganėdinimo ir ramybės šaltiniu, yra sielgraužos, kančių ir nesutikimų upeliu. Kas per priežastis to viso? Ogi iškraipymas gamtos. (Pertrumpas atsakymas. Red.) Ar išeina iš to, kad tą natūrališką instinktą reiktų slopinti? Nel! Tas vestų prie pragaištingų pasekmių. Mes matome asmenis, gyvenančius priverstiname bepatystės stovyj, pilnus nervišky priepuolių ir liekančius aukomis ligotos vaidintuvės. Toliaus, tokios ypatos, prastojusios vyriškumą arba moteriškumą, slenka į žemesnį žmogiškumo stovį. Taip jau yra gerai žinoma, kad ypatos, galūtinai nuslopinusios lytišką gamtą, atšala ir užkietėja; jos susitraukia protiškai ir fiziškai.

Turiu, vienok, priminti, kad ne naikinimė gyvybės sėklos atrandama proto energiją ir kūno stiprybė, bet apvertime to gyvybės eliksiro atnaujinimui orga-

nizmo. Spermatozoa (vyro sėkla) atlieka tą svarbią funkciją.

Kūnas yra daigtas labai nepastovus; tai lyginai butas, kuris vienval griūva ir be pertrukio vėl esti atnaujinamas medegomis pavidalė valgio, gėrimo ir oro. Didelio chemiko-kūno darbas—perkelti naują medegą į raumenis ir kraują ir virš viso to į aną gyvybės skystimą. Gamtoj yra tendencija gaminti perteklingai gyvybės sėklą. Svarbi tai uždotis užlaikyti ją pas save ir tokiu būdu apversti kūno atnaujinimui.

Pranas Gudas.

LYTIŠKAS PASVEIKIMAS.

Abelnas žvilgis į lytišką klausimą.

(Sutrauka Bechterio'vo straipsnio).

Lytiški sątikiai gyvūnų ir augmenų gyvenime yra tokie faktoriai, be kurių netik negalėtų apsieikšti pati gyvybė, bet ir pats gyvenimas prarastų tą vainiką, kuris daro jį maloniu, ir tiesioginiu būdu prigelbėja jo patobulinimui. "Paviršutinis žvilgis į apsupančią mus gamtą rodo mums", sako Gibbing: "kokia yra didelė reikšmė ir įtekmė lytiško gyvenimo. Vien pasidėkavojant jam, žydi lelijos ir leidžia saldų kvapą rožės; tik pasidėkavojant jam, lakštingala gieda; tik ačiu jam, augmens ir gyvūnai pasirodo su taip gaušiomis spalvomis; tik ačiu jam, vyrai ir moterys išsivysto lig kūniško ir dvasiško tobulumo ir lenktinuoja vienas su kitu spėkoj ir gražybė. Jaigu lytiškas instinktaš būtų svetimas žmonėms, gyvenimas virstų į liūdną tyrlaukį. Tada menų ir mokslų buvimas taptų negalimu, negalimas būtų valstybinis gyvenimas, kultūra ir net religijos žymi dalis". Štai kodėl lytiški sątikiai, tie svarbiausi gyvenimo faktoriai, turi reikauti žmonių draugijoje atydaus, rimto ir atsargaus atsinešimo į save, nes neatsakantis pakrypimas lytiškojo gyvenimo visada ir visur gresia baisiausiomis sociališkomis nelaimėmis.

Pragaištingas besiplėtojimas veneriškųjų ligų, pasibaisėtinas prostitucijos išsiplatinimas, visokių ant tos dirvos piktadarysčių įsigyvenimas, lytiškas nusilpnėjimas (impotencija), degeneracija — tai pasekmės nenormališko lytiškojo gyvenimo.

Draugijoje įsigyveno paprotys liaikyti lytiškus atlikimus artymiausėj pusėj žmogaus gyvenimo, neprieinamoj nei kokiam viešumui. Ta priedanga paslapties pašventinta religijos ir surišta dvasiškomis tradicijomis; iš tos priežasties lig paskutinio laiko mokslas menkai palietė klausimą apie lytiškų prielgyų tvarkymą.

Dalykas, žinoma, eina ne apie pačią lytiškąją funkciją, kuri daktarų gerai ištirta, bet apie lytiško gyvenimo reguliavimą, atsižvelgiant į sociališką dorą ir sveikatą. Tačiau tą klausimą išstūmė aikštėn pats gyvenimas, nes nei religija, nei doriškos tradicijos nėsulaiko lytiškas prielgytas tuose rėmuose, kurie atsako žmonijos gerbuviui ir palaimai, ir ta paslapties priedanga, kuri jas apsupa, netik neužtikrina nuo visokių blėdingų benuosaikumų ir iškrypimų lytiškuose

sątikiuose, bet ir netrukdo besiplėtojimo nepakenčiamiausių lytiškų orgijų, neperkerta kelią baisiam besiplatinimui prostitucijos ir nemažiau gresiančio besiplėtojimo veneriškų ligų.

Lengvesniam įsivaizdinimui to baisaus pikto pažvelgsime į skaitlines. Petrapilyj 7.2% moterų užsima prostitucija, t.y. ant 14 moterų yra viena prostitutka. Jaigu tiek randasi prostitutkų, tai ištvirkusių vyrų kur-kas turi būti daugiau, nes kitaip tas amatas neapsimokėtų ir netrauktų į savo spąstus vis naujas aukas. Bet liūdniausias faktas tai tas, kad didžiausias skaitlius sifiliu (francūzų liga) sergančių yra studentai; paskui seka kareiviai ir trečią vietą užima vidurinių mokyklų mokiniai.

L. Tolstoj'us savo veikale "Krecerova Sonata" išstatė lytiškųjų pagundų aplinkybes šiaip: "Mūsų draugijoje įsigyveno tvirtas, abelnas visiems luomams ir klaidingojo mokslo palaikomas įsitikrinimas tame, būk lytiški susinešimai yra dalykas būtinas sveikatai, ir, kadangi apsivedimas nėra dalykas visada galimas, tai lytiškas susinešimas be moterystės ryšių, neuždantis vyrams jokių priderysčių, apart pinigisko atlyginimo, yra dalykas suvisu natūrališkas ir dėlto apskritai paakstinama; tas įsitikinimas yra lig to laipsnio tvirtas ir abelnas, kad tėvai, pagal gydytojų patarimų, rengia vaikams paleistuvystes; valstybė, kurios vienatinė rūpestis turėtų būti darbuotis doriškam gerbuviui savo piliečių, patvirtina paleistuvystę, t.y. rengia čielą luomą moterų, kurios turi kristi kūniškai ir dvasiškai, idant užganėdinti žemuosius vyrų reikalavimus, o nevedžiai su ramia sąžine atsiduoda ištvirkimui."

Iš įvairių pusių pasigirdo pamokslai apie prisiturėjimą ir būdo valumą. Tolstoj'us viršminėtame veikale nekartą apsistoja ant to klausimo. Vienur sako: "Prisiturėjimas, tveriantis būtiną sąlygą žmogiškos vertės pavieniam stovyj, dar labiau priverstinas moterystėj." Kitoj vietoj sekančiai išsireiškia: "Kova su lytišku pageidavimu yra sunkiausia kova, ir nėra stovio, amžiaus, apart pirmosios jaunystės ir pačios senatvės, kada žmogus būtų liuosas nuo tos kovos, ir dėlto nereikia ja sunkinties arba tikėtis, būk galima pasiekti tokio stovio, kuriame jos nebus, ir nei ant minutos nesilpnėti, bet atminti ir vartoti visas įmones, kurios silpnina priešą; vengti visko, kas sujudina kūną ir dvasią ir stengtis būti užimtu. Tai viena. Kita: jaigu matai, kad nepergalėsi kovos—tai vesti, t.y. išsirinkti moterį, kuri sutiktų ant vedlybų, ir tarti sau, kad, jaigu negali nepulti, tai pulti su ja ir auklėti kūdikius, jai bus, ir krūvoj su ja, užlaikant ją, eiti prie nekaltybės,—juo augščiau, juo geriau. Kitų įmonių aš nežinau." Forel'is formuluoja tą pasakymą šitaip: "Lytiški susinešimai tarp vyro ir moteries turi būt tik ant tiek, ant kiek tai reikalinga palaikymui genties."

Viršuj jau matėme, kad už paslapties priedangos į srytį lytiškojo gyvenimo mažai moksliškos šviesos teprasiveržė, ko pasekmė tame atžvilgyj buvo palai komos nuomonės, būk ilgalaikinis lytiškas prisiturėjimas nepasilieka be kenkimo sveikatai. Ant laimės ta

klaida laipsniškai nyksta ir jau dabar medicina pripažino, kad lytiškas prisiturėjimas yra sveikatos užtikrinimas. Oesterlen sako: "Daug nelaimių gali atitolinti susivaldymas, pamatuotas ant jautraus doriško jautimo, ant nekaltybės, taipgi ant protiško išsilavinimo ir prilaikomas priderančiu gyvenimo būdu, doriškai nekalta sfera ir jos pavyzdžiu. Jaunuomenė abiejų lyčių turi pratintis susilaikyti ir laukti, pakol ateis laikas. Tas jai bus juo lengviau, juo labiau įsitikins, kad nuo jos pasielgimo kritiškame gyvenimo perijode priguli laimė viso jos būsimo gyvenimo, o ypatingai šeimyniško, kad prisiturėjimas ir aukos gausiai atsilygins sveikata, energija, o taipgi augščiausia iš visų gerybių: tyra, ramia sąžine."

Medicinoje tvirtai pripažinta, kad lytiškų gilių (glands) produktai eina atnaujinimui gyvatinės energijos, t.y. netik lytiškos, bet ir fizinės ir protiškos. Iš to aišku, kad juo daugiau išsekvojama lytiškiems atlikimams, juo mažiau lieka energijos abelnam fiziniam ir protiškam veikimui. Mantegazza labai poetiškai perstato lytiško užsiturėjimo pirmystes. "Visi vyrai ir ypatingai jaunuomenė gali datirti ant savęs tiesioginės nekaltybės geradarystes. Atmintis aštri, mintis gyva ir vaisinga, valia tvirta ir būdas užartavotas lyg tokios energijos, apie kokią pasileidėliai neturi nei supratimo. Jokis optiškas įrankis neparodys mums išlaukinio svieto tokiose dangiškose spalvose, kaip prizma nekaltybės, kuri apšviečia mums visą pasaulį ir visus dalykus, apsupančius mus, augščiausios linksmybės ir begalinės laimės orarykštės spalvomis, be primaišimo šešėlio, be susikrimitimo."

Pranas Gudas.

Redakcijos pastaba. Kai-kurie gal nesutiks, kad straipsniai, panašūs šiems, gali vadintis moksliniais, bet kadangi dauguma pripažįsta sociologiją, etiką, filosofiją etc. už mokslus, tai, manome, nenusidėsime, įdėdami laikas nuo laiko Mokslo trupiniuose straipsniukus, apšnekančius šios rūšies klausimus.

Iš Lietuvos.

"Lietuvos Ukininko" byla.

Tą pat, spalio 7 d. Vilniaus apskričio teismas nagrinėjo ir buv. "L. Uk." redaktoriaus K. Gaigalytės bylą K. Gaigalytė buvo kaltinama užtai, kad "L. U." No. 35 atspauzdino korespondenciją iš Sėdos (Telšių pav.), kurioje buvo pasakyta, kad toje parapijoje buvo renkami ir aukaujami bažnyčios reikalams pinigai, kad kun. T. neprileisdavęs parapijonų prižiūrėtųjų pinigų aikvojimo ir neduodavęs iš jų apyskaitos. Kun. padavė "L. U." redak. K. Gaigalytę teisman už garbės įžeidimą. Ji buvo kaltinama pagal 1535 str. krim. įst. Teismas nubaudė K. Gaigalytę 2 savaitėms arešto prie policijos. Kaip girdėjome, K. Gaigalytė žada paduoti apeliaciją Teismo Rūmams. K. Gaigalytę gynė adv. Carik'as, o kun. T. vardu kaltino adv. pag. Burhardt'as.

Akmenė.

Šiaulių ap. Trys mėnesiai kalėjimo už savo kailinius. Tai atsitiko taip: koks tén Purvins iš keršto Bumanui, laike turgaus, parduoda žydui jojo kailinius nuo vežimo. Kai žydas mėgino paimti pirktoją daigtą, Bumanas pasipriešino. Kilo trukšmas... policija, protokolas... Purvino paliūdimas, jog ištikro jam buvo liepta parduoti jojo kailiniai. Galų gale teismas nuteisia Bumaną trims mėnesiams kalėjiman. Bumanas, atsiėmęs bausmę, paduoda teisman savo priešininką. Koks gi bus to viso galas?! Ugi visiems žinomas: besibylinėjant, paliks abu pliku, kaip tilviku.

Šitas faktas pribudina mūsų žmones kurie dėl niekų mėgsta viens kitą tasyti po teismus. Jie nesupranta ir nenori suprasti, kad jiems iš to jokios naudos nėra.

Tilvikas.

— "Rygos Garsas" —

Krakiai.

Kauno gub. Liepos 11 d. š. m. buvo atvažiavęs džiakonas aptarti kai-kuriuos parapijos dalykus (žiūr. "L. U." No. 23 š. m.). Po visam džiakonas liepė susirinkt parapijonams, kurie rašė skundą ant klebono, ir išrinkti 4 ingaliuotinius. Tuoj buvo išrinkta: Dalbokas, Stokis, Juravičius ir Bandžius. Po to džiakonas pranešė, kad tie, kurie ant skundo nepasirašė, prasišalintų iš sueigos. Visi sušuko, kad nepasirašiusie gali ir šiandien pasirašyti. Džiakonas ėmė grasinti parapijonams protokolu. Parapijonai matydami, kad džiakonas jiems nieko neduoda kalbėt, pradėjo šaukti, eisią namo ir vesėsis su savim ingaliotinius. Tada džiakonas pamatęs, nieko grasinimais neįveikęs, liepė grįžti ir baigti svarstymą. Potam buvo nuvestas ant senojo šventoriaus, kur dabar tvirtai pastatyta, matė, kaip iškastose vaisvedžiams duobėsi matėsi palaidotų žmonių kaulai.

Išvažiuodamas džiakonas prižadėjo po 2 savaitių pranešti apie viską, o dabar antras mėnuo baigiasi ir tai nieko negirdėt.

A. Jankauskas.

(Iš "Liet. Ūk.")

Nusižudymas kalėjime.

"Siev. Zap. Gol." paduoda žinią, jog Vilniaus teismo rūmų pusantrų metų tvirtovės nuteista Aliana Giedvilienė, daktaro Gudavičiaus, buvusio antrosios Dūmos atstovo — sesuo nusižudė Kauno kalėjime rugsėjo 25 d. Ji kalėjo jau čia devintą mėnesį ir buvo pagimdžiusi kūdikį, kurs netrukus čia-pat kalėjime pasimirė. Paliko dar jos dvejeta mažų vaikų namie. Kol kas nusižudymo priežastis nežinoma.

Kūnas mirusios gabenamas į tėviškę, į Raseinių pavieta.

Pavyzdingi ūkiai.

Vilniaus pavieto žemės tvarkomoji komisija ketina paskirti 222 rubl. 65 kap. įtaisymui dviejų pavyzdinių ūkių: Vornienų valsčiaus Brzozovkos sodžiuje ir Musnikų valsčiaus Meiliunų sodžiuje.

Ta pati žemės tvarkomoji komisija ketina auginti

jaunus vaisių medžių čiepus, jų išdalinimui tarp sodiečių. Tuo tikslu žemės tvarkomosios komisijos narys dvarininkas Senkevičia duoda žemės gabalėlį savo Raudondvaryje.

Kretinga.

Velšių pav. Gražokai įtaisyta vartotojų draugijos krautuvė; tik nelaimė, negalima lietuviškai susikalbėt, prisieina mojuot-mosteguot, kol supras, kas reikalinga. Gal ne su visais taip daroma; bet aš, turbūt, nebūčiau nusipirkęs atvirlaiškio, kad kita gan poniška pirkėja nebūtų man padėjusi susikalbėt — širdingai jai ačiu.

Vepelis.

—“Lietuvos Žinios”—

Liepojus.

Kaip dauguma Liepojaus lietuvių yra apimti lenkavimo liga (polska wiara) ir niekina lietuvių kalbą, o nemokėdami kalba su savo šeimyna lenkiškai, tai girdint iš šalies tokį kratinį, juokas ima, o kartais net gailu darosi. Kartą man nuėjus pas savo draugą J. Berž... tikosi matyti tokią komediją, kurios niekad neužmiršiu. Motyna pasiuntė savo vaiką atnešti kadagių (eglio). Betgi įspėkite, kaip ji vadino tą kadagį: “Pauliulku! idz przynies miotelka co kolisia”. Vaikas tekinas išbėgo į prieangį ir atnešė plušų (ragazių) šluotą. Pamačiusi tai motyna, pikta suriko: “Ic ty durniu, nie ta miotelka przynies, ta miotelka co smilkisia! tam jest za becza”. Na, ką gi čia ir beatneš, maniau aš sau. Ir ko ne susirgau iš juokų, kada vaikas įnešė kadagio šluotą ir motyna pasakė: “Ten czeba”.

Bet ką jiems padarysi; jiems rodos, kad visgi gražiau yra, nekaip lietuviškai-žemaitiškai, nes tai esą “poniškai”, o jai kalbėtų lietuviškai-žemaitiškai, tai esą pagoniškai-chamiškai.

Juozapas Dermeikis.

Tryškiai.

Šiaul. ap. Vaikas žmogžudys. Šiomis dienomis Leilėnų sodžiuje atsitiko baisi žmogžudystė dėl 25 k. Tai atsitiko tarp piemenų, bandą beganant.

Teniukų sūnus, 7 metų vaikas, pasigyrė turįs 25 kapeikas ir tuoj Jaso sūnus, 14 metų vaikas, užsispyrė tuos pinigus iš jo atimti. Kadangi Teniukas geruoju nedavė, Jisas, nusiviliojęs jį miškan, praskėlė jam galvą ir kakloryšiu užsmaugęs atėmė pinigus, nelaimingą auką grovin įvertęs, apkasė iš dirvos žemėmis. Kilo tardymas. Jisas prisipažino prie nelėmto darbo ir dar paaiškino, jog Teniukas, kai jis jį smaugęs, baisia kriokė.

Prie progos paminėsiu, jog ponašus žvėriškumas jaunuomenės tarpe, diena iš dienos vis auga. Nepersenai ir Papilės parapijoj koks ten Gedziukas subadė kitą piemenį peiliu; o jai dar paidėsime nesuskaitomus jųjų tarpe susimušimus, susikruvinimus, — tai savaimi kyla klausimas, kobereikia laukti iš tos kartos, jai užaugus, ir kokia ji bus?

Triškietis.

Lietuviai Amerikoje.

Nepaprasta proga chicagiečiams.

Kodėl mūsų žmonės, svetimon šalin atvažiavę, skursta ir vargsta? Kodėl jie esti menkai apmokami? Kodėl iš jų visi tyčiojasi?

Ant šitų, o ir daugelio kitų klausimų “Aušros” I kuopos Apšvietos Komisija bandė atsakymus duoti: stengėsi išrasti būdą pagerinti lietuvių padėjimą Amerikoje; ji ir pasirūžo padaryti, ant kiek įstengs, mūsų gyvenimą šviesesniu, linksmesniu ir daugiau ko žadančiu. Vaisius jų mąstymo yra — vakarinė mokykla.

Visiems jau žinoma, kad “Lithuania” kliube 3149 So. Halsted st. atsidarė mokykla, pirmutinė savo rūšies Amerikoje. Ji yra pirmutinė todėl, kad ji turi tą, ko nei viena kita lietuvių mokykla Amerikoje nėra turėjusi: sistematiškai išdėstytus kursus.

Ikišiol visos mums žinomos mokyklos, neprisiliekė jokios sistemos. Ir kas iš to išėjo? Išėjo vien neužsiganėdinimas iš pusės mokinių bei įsteigėjų.

I “Aušros” kuopos Apšvietos Komisija suprato, kad pirm visko turi būtina įvesti sistemą. Po sistemos įvedimo, kilo kitas nemenkesnis klausimas: gerų, gabių mokytojų. Ir čia buvo nemažai mąstymo padėta, nes, žinodama, kaip svarbu kiekvienai mokyklai turėti tinkamus mokytojus, Apšvietos Komisija paskyrė tik tai tuos, kurie turi reikalingą prisirengimą mokytojauti naujoje, daug žadančioje mokykloje. Aritmetikos skyrių ves mokytojų seminariją baigęs p. J. Jonikis; algebros ir geometrijos p. K. Mikolaitis B.S.; anglišką kalbą p. Šliakys, mokinytė teisių fakulteto Northwestern universitete; lietuvių kalbą p. K. Jurgelionis, žinomas literatas; braižymo p. K. Gugis, lankąs Armour'o Institutą. Pilnas mokslo kursas tęsiasi penkias dienas į savaitę (išskiriant antradienio) nuo 7:30 iki 9:30 vakare. Tie, kurie neįstengs lankyti visus kursus, gali užsirašyti į atskirus kursus, tokiu būdu gaudami progą prasilavinti patinkamoje kokioje šakoje už mažą kainą. Taigi, viengėniai, jaigu trokštate pasiekti ko augštesnio, jaigu norite įgyti apšvietimą, kuris jums nebuvo pirma prieinamas, jaigu, gale, trokštate pakelti save iš skurdo ir vargo, tai neatidėliokite, ir ateikite užsirašyti į šią naują, svarbią įstaigą. Šitoje mokykloje rasite pilną užsiganėdinimą, nes mokykla yra sistematiškai sutvarkyta, mokytojai — savo šakų ir mokymo būdo žinovai, pagaliau iš pinigios pusės mokykla yra visiems prieinama. Užsirašyti galima jaib kurį vakarą nuo 7:30 iki 9:30 (išskiriant antradienio), kliubo svetainėj 3149 So. Halsted st.

“Aušros” Apšvietos Komisija:

V. Mišeika, J. Ilgudas, Šernas,
Keistutis Šliupas, Kl. Jurgelionis.

Chicago, Ill.

Reik manyti, jog “Tėvynės”, kaip ir kitų laik-

raščių skaitytojams turėjo dikčiai nusibosti aprašinėjimas balių ir teatrų, kurie rodos yra vienatinė medegamūsų korespondentams. Taigi šiuom kartu iš Chicagos nieko apie balius ir teatrus. Dėlei atmainos reik pranešti keletą įvairesnių žinučių.

Lietuviškos teisdarystės bandymas. Jaigu jūs norėtumėte pabandyt savo jėgas ristynėse, o jaigu prie to esate miklus ir drūtas, — nevažiuokite imtis Chicagon arba atvažiauvę rinkite teisėjus (refferies) su dideliu atsargumu, — su daug didesniu, negu tą padarė "Aušros" draugystė. Jaigu jūs to atsargumo neužlaikysit, tai galite savo priešą minkyt, kaip molį, galite jam sulaužyt visus kaulus, bet kada ateis prie teisėjų nusprendimo, jūs prateisite, o jūsų priešas, nors sutrintas, bet laimės.... Kaip tik taip atsitiko laike "Aušros" surengtų debatų (ginčų) apie dvi savaitis atgal. "Aušra" pastatė debatams "gyvą ir karštą" temą "Už ir prieš visuotiną balsavimą". "Aušros" valdyba pasistengė gauti gerus debatantus. Apginti visuotiną balsavimą apsiėmė žinomas raštininkas ir šėip veikėjas p. J. Ilgaudas. Priešais visuotino balsavimo naudingumą, ypač pas mus lietuvius, stojo p. Kazys Kasputis, svetimų kalbų korespondentas Rock Island gelžkelio. Debatas galėjo būt įdomesnis, jaigu p. Ilgaudas būtų galėjęs šiek-tiek geriaus atsispirti. Apart silpnų ir tuščių gražiažodžiamų, nieko naujo nepasakė — stoka faktiškų daro-dymų buvo kuone pilna. Ponas Kasputis, atpenč, metęs gražius žodžius į šalį, parėmė viską skaitlingais faktais iš daugumo tautų historijos ir iš šiandieninio gyvenimo, kad kuone nuo pačios pradžios galima buvo matyt, jog jo priešas vargiai iš-po tos krūvos faktų išsisir. Ir p. Ilgaudas neišsirit, nors bandė: argumentai jo buvo taip silpni, jog reikėjo net stebėtis, kaip juos gali vartot p. Ilgaudas: jie greičiaus tikty kokiam ant kampo gatvės "agitoriuui", negu p. Ilgaudui. Taigi debatas nebuvo labai žingeidus: vienas buvo per silpnas, o kitas šiek-tiek per stiprus. Užtai teisėjų verdiktas (nusprendimas) buvo labai žingeidus ir ko publika nustojo, beklausant debatų, tą laimėjo, išgirdus teisėjų verdiktą. Po 10 min. "teismo" mūsų lietuviška "jury" (rinktiejie teisėjai) išėjo ir perskaitė tokį nusprendimą: "Ponas Kasputis geriaus pažįsta dalyką ir geriaus debatavo, bet laimėjo p. Ilgaudas".... Toks "teismo" nusprendimas nustebino net pačius socialistus, nes buvo neteisingas, pirmiausiai, o paskui — begalo nelogiškas: patys pripažino p. Kaspučiui pirminybę, bet p. Ilgaudą sumuštą išrinko laimėjusiu.... lietuviskai teisdarystei ant garbės, o ateinančioms gentkartėms ant atminties, socialistams gi ant paguodos. Teisingai išpuola čia pažymėti teisėjų vardus: p. K. Jurgelionienė, p. K. Gugis ir p. F. Brachulis. Pirmuoju du yra socialistai, o trečias tautietis-demokratas. Žingeidu, kad jau išanksto už šituos ginčus "betino": nekurie būk dėjo iki \$5,00, kad visuotinas balsavimas laimės.

Abelnai kalbant amerikiska "lietuviška kalba", visas "keisas" (case-była) buvo "rotten" (sukirmijęs). Žinovai dalyko tvirtina, kad pas vieną teisėją

prieš debatus buvo net atsilankiusi tyčia iš vietinių socialistų delegacija su prašymu palaikyt pusę visuotino balsavimo ir balsuot už jį. Ponas Šernas, vienas tų, kurie rinko teisėjus, susipurtęs paskui sakė teisėjams stačiai į akis: "Daugiaus tokių teisėjų nerinksiu"....

Taip pasibaigė pas mus pirmas bandymas lietuviškos teisdarystės. Praktiškai niekas nenukentėjo: p. Kasputis turi satisfakciją, kad visa publika ir pačių ginčų rezultatas pripažino jam neužginčijamą pergalę, o p. Ilgaudas gali būt taipgi užganėdintas, gavęs vainiką iš reprezentantų "teisybės" rankų. Jaigu kas nukentėjo, tai gal bent tie, kurie mėgino eiti laizybosna ir "betino" už p. Kasputį. Tie turi pilną "raciją uždėt apeliaciją" ir turės pilnus vežimus liudininkų....

Baigiant šitą "teisdarystės kronikos" pirmą lapą, nenorom atėjo galvon sulyginimas, jog debatai yra labai panašūs ristynėms. Teko girdėt, jog garsus lietuvių drutuolis p. Andrius Kundrotas iš Brooklyn'o rengiasi atvažiuot Chicagon laimikio ristynėse jieškoty. Chicagiečiai priims tave su išskėstom rankom, bet, susimildamas, Andriuk, žiūrėk, kad tau neišrinktų tokių teisėjų (refferies). Jaigu jau tau eina apie pinigus, tai nors atsimink, jog jie gali ir teisybę užrūstint ir Brooklyn'o garbę Chicagos purvyne paskandyt'....

Ex-brokliniškis Sportas.

Chicago, III.

Chicago pagarsėjo netik tuom, kad turi didžiausį lietuvių skaitlių, daugiausiai draugysčių, didžiausius lietuviškus biznius, bet taipgi tuom, kad lietuviai surengia gražiausius vakarus. Tą pripažino laike XXV S.L.A. ir III T.M.D. seimų delegatai, susivažiavę ypatingai iš rytinių valstijų, o įsitėmykit, kad rytiečiai, kaipo senesnių kolonijų atstovai, visados raukė nosį ant tos jaunos čikagiškės kolonijos, kuri pradėjo augti "be mieras ir galo"....

Geriausius visuomeniškus vakarus pas mus surengia šios draugijos: sujungtos S.L.A. kuopos, "Birutės" draugija ir "Aušros" draugystė. Apart jų, reik dar patėmyt savotiškus vakarus, kokius kas metai rengia suvienytos T.M.D. kuopos visados Naujų Metų dienoj. T.M.D. metiniai vakarai buvo pirmi vakarai, kuriuose buvo įvesti gyvi ir stereoptiški lietuviški paveikslai; pirmi vakarai, kur tvarka buvo užlaikyta, kaip bažnyčioj, ir pirmi dideli vakarai, kur įžanga buvo tik pusė paprastos kvoderinės įžangos. Daugumas pripažįsta, kad T.M.D. vakarai toki, kaip Kudirkos užpernai ir Jaunias pernai, stumė ir kitas draugijas rengti atsakantesnius vakarus, geriaus sutaisyti programą, geresnius pasirinkti kalbėtojus ir ypatingai užlaikyti geresnę tvarką vakarų vedime. Šių dienų ir kelių metų atgal vakarai daug kuomi skiriasi, nors dar po senovei atsiranda draugysčių, ypatingai tarp bažnytinių (be noro jas įžeisti), kurios daugiaus atkreipia atydos ant padarymo "biznio", negu ant mandagaus pasilinksminimo. Teko girdėti,

jog T.M.D. ir šįmet rengia dienoj Naujų Metų muzikališkai-vokališkai-literatūrišką vakarą. Nesenai kuopų atstovai buvo susirinkę išanksto tą dalyką apkalbėti. Paprastai T.M.D. išsirenka vieną iš žymesnių mūsų rašėjų ar veikėjų ir supažindina publiką su jo veiklumu. Tokiu būdu šitie vakarai turi giliai lavinančią vertę. Kam bus pašvęstas šių metų vakaras, tuom kartu dar nenuspręsta galutinai, bet greičiausiai ar tik ne P. Vaičiūčio (Sekupasakos), to gražiausio mūsų poeto, atminčiai. Kelis metus atgal T.M.D. išleido rinkinį jo eilių. — Ar nevertėtų, kad ir kitur T.M.D. kuopos sektų pavyzdį čekagiškių rengime tokių vakarų?—

Lapkričio 8 atsibuvo balsavimai visose Suv. Valstijose į įvairius valdiškus ir miestiškus urėdus. Prieš rinkimus buvo neišpasakyta aštri kova tarp republikonų ir demokratų partijų. Kaip girdėt, labai daugelyje vietų republikonai prakišo rinkimus, bet, jaigu kur republikonai gieda gėdulingas prakišimo giesmes, tai Chicagoj jos skamba sopulingiausiai: demokratai laimėjo kuone iki vienai visas vietas ir šiandien (9-to lapkr.) pažinsi ant gatvės kiekvieną... pagal jo nosį. Jaigu žemai nuleista — žinok, kad republikonas!

Kartu su visais republikonais, kuriuos taip nemieliaširdingai iššlavė šįmet Chicagos balsuotojai, nusmuko ir p. J. Elijošius (lietuvis), kuris trečiu kartu "runino" į pavieto komisijonierius ant republikoniško tikieta. Ikišiolei jis buvo tame urede ar ne keturis metus.

Republikonus kaltina už tai, kad jų partija neišpildė prizadų ir, ačiu pakėlimui tariff'o, viskas labai pabrango, o Chicagoj ir paviete republikonus labai kaltina už skaitlingus "graftus", kyšius ir lupimą, kokių jie dasileido, rėdydami valstiją, pavietą ir miestą. Tikisi, kad demokratai bus sąžiniškesni ir pagelbės šiek-tiek atpiginti pragyvenimą.

Chicagietis.

S.L.A. narių žiniai.

Šiuomi pranešu visiems S.L.A. kuopų viršiniams, kad aš nieko bendro neturiu su paleistais lapeliais, kuriuose kritikuoja dabartinę S.L.A. Centro Valdybą ir XXV seimo nutarimai ir raginama, kad visi S.L.A. nariai balsuotų už mane į S.L.A. Centro sekretorius.

Tie agitatyviški lapeliai paskleisti be mano žinios, priešais mano norą, įžeidimui ir pažeminimui mano ypatos, dėlto meldžiu visų draugų ir nedraugų paliaut siuntinėjus man pasityčiojimo bei (nuo nekurių) bjauraus išplūdimo laiškus. Jaigu nenustosite siuntinėję man anonimiškus ir keršijančius laiškus, tai turėsiu pareikalaut tiesotai sau apginimo nuo plū-

dimo ant manęs, suvisai nesapnavusių apie paleidimą kokių-nors agitatyviškų lapelių dasiekimui S.L.A. Centro sekretoriaus suolo.

A. B. Strimaitis.

Laiškas į S.L.A. Pirmininką.

Ponas M. J. Damijonaitis,
S.L.A. Pirmininkas.

Gerbiamas Pirmininke!

Kartu su šiuom prisiunčiu Jums kopiją lapelio, kuris, matomai, išplatintas po visas kuopas.

Kas iš to išeis? Trečią kartą mes turime, taip vadinamą, balsavimą ir trečią kartą pas mus eina vis šlykštesnė ir šlykštesnė agitacija. Iš to reik spręsti, jog visuotinas balsavimas nekuriems todėl tik ir reikalingas, kad vienus begėdiškai šmežti, kitus girt už tai, už ką neverti pagirimo ir kad abelnai Susivienijimo sąnarius kvailinti ir betvarkę Susivienijime sėti. Bet štai Jums ir naujas "manifestas":

"Mielas Prieteliau Sekretoriau!

Zinoma, joguei Tamistai guli arti prie szirdies susivienijimo laisve ir gerove, katra priguli labai daug nog musu mylimo Susivienijimo virszininku. Uztatai didziai svarbu yra iszrinkti geresnius vadovus nekaip dabartinei musu. Dabartinei organizacijos vadovai neduoda mums pasiszneketie apie Susivienijimo reikalus per musu kruvinais centa!s iššleidziama musu organa (laikraszti) TEVYNE. Ka jie praleidzia pro savo cariszka cenzura, tiktai tas tegali tilpti i ta musu locna laikraszti, it mes nemoketume patis savo dalyku svarstyt. Kaip besanziniszka! jie suvarze muse kuopu liuosybe!

Keleta netikusiu ypatu, kurios dabar uzima Centro virszininku vietas per paskutini seima be jokio reikalo padidino mums mokestis. Per sekanti seima jie tuos pinigus, sako, paskirs kokioms tenai aukoms, uz kurias jie sau garbes geidzia, kad jie paskirste musu aukas tam, ko gal notaip reikia. Apie musu varguolin ir naszlaicziu reikalus jiems nerupi, delto kad tie yra biedni darbininkai, paprasti zmoues, katrie negales taip augsztai pagarbint musu ponu. Antai Cherry, Ill. mainose liko suzeista ir uzmuszta labai daug zmoniu, musu vadovai naszlems, sergantiems suzeistiems vyrams ir ju kudikiams paaukojo iszviso 2 dolerius, delto i Vilniu nusi unte 1000 dol. ir Gabriui advokatai dave 500 dol. Neuzmirszo musu dabartine valdyba per paskutini seima pasigamint sau advokata soprato, matyt, tikejosi, kad reiks jiems uztarytoju, matyt, tikejos, kad kuopos ir nariai gales kelti protestus arba vaidus prieszais cariszkos centro vyriausybes. Brangus tautieciai ir tautietes! susipraskite, kas jumis skriaudzia ir turedami dabar visuotini balsavima balsuokite tiktai uz tikras, teisingas ypatas, uz tikrus musu tevynes myletojus ir zmoniu varguoliu draugus. Szalin su carais!!!

Dabar eina rinkimas ant centraliszko sekretoriaus. Balsuokite, Broluziai, už A. B. STRIMAITI ant centraliszko sekretoriaus. Tas zmo-gus kad tarnavo kitkart urede centro izdo globe-jo, tai susivienijime buvo da ir tvarka ir pakajus. Jis nesiverzia dabaring nijoki ureda, bet mes seni nariai jam nezinant tai raszome ir nuo szirdies geidziam, kad mylimas kuopos sekretorius perstatytu pona STRIMAITI ir kad kuopa uz ji balsuotu, o ne už ka kita.

Su pagarba

Seni nariai."

1907 metais, kada pirmu kartu bandēm visuotiną balsavimą, pasirodē įkiri agitacija, kuri pasibaigē išrinkimu Bagočiaus į Centro Pirmininkus; šis "žmonių išrinktas" prezidentas tiek Susivienijimui "gero" pridirbo, jog, nelaukiant net seimo, reikėjo jį suspenduoti, o seimas Worcester'ų išmetē jį iš Susivienijimo ant visados. Po tokio rinkimo ir nelegališkos paslaptos agitacijos, per kurią tik minētas Bagočius ir buvo išrinktas, buvo bandyta Scranton'e per seimą panaikinti visuotiną balsavimą išvengimui paslaptų agitacijų, piemenišky burnojimų ir sąnarių erzavimo. Pats Bagočius ir kartu su juom socialistai, kurie yra S.L.A. nariais ir kurie visą laiką kovojo už referendumo įvedimą, prisipažino, jog jie agitavę "šlykščiai" ir užtikrino, jog referendumas yra "olrait" (all right), tik reik jį pagerinti ir užginti agitaciją. Seimas didumu vos kelių balsų paliko referendumą tolesniam laikui. Referendumo priešininkai, kurių buvo vos keliais mažiau už referendistus, pasidavē seimono nutarimui: jie neprotestavo ir neišnešē jokių rezoliucijų, seimui priešingų. Vienok po seimui vėl pasipylē dar šlykštesnės agitacijos. Pats S.L.A. prezidentas (Bagočius), vietoj sergēti pildymą seimo nutarimų apie neagitavimą, paleido negirdėtai pas mus bjauraus turinio lapelius, agituodamas pats už save ir už socialistišką Centro Valdybą (andai buvo tas "Tėvynė" ištisai). Prieš XXIV seimą pasipylē lapeliai, bjaurėjanti mūsų žymesnius veikėjus ir raginant rinkti seiman tik socialistus, "kad paminti Susivienijimą į savo rankas".

To buvo per daug. Net tie, kurie Scranton'e buvo už visuotiną balsavimą, Worcester'ųje pamatę, kaip visuotiną balsavimą išnaudoja kelimui ergelių tie patys, kurie labiausiai nori tą balsavimą palaikyti, sušuko ir reikalavo panaikinimo referendumo. Apie 60 balsų prieš 30 referendumas buvo panaikintas. Ar mažuma delegatų (socialistų) norėjo pasiduoti daugumai, kaip tautiečiai pasidavē nusprendimui seimo Scranton'e? Anaip tol! Jie išnešē demonstratyviškai priešingą seimui rezoliuciją, išbjaurino seimą, išsirinko sau komisiją, pradėjo šauktis prie visų kuopų, kad jos "protestuotų"... Pas juos, matomai, seimų galybė tik tada yra pripažinta, kada seimas elgiasi pagal jų norą. Kuom užsibaigē toji agitacija?

Centro Valdyba, pataikaudama silpnybėje savo dvasios tiems, kurie kėlē atvirą buntą Susivienijime,

pagrąsino minėtai komisijai: "Jaigu tu, šelme, neatšauksi į mėnesį laiko, ką pasakei, tai mes tave šel... delnu per užpakalį paglostysim... vadinasi suspenduosim." Komisija tik kumuštį Centro Valdybai parodē ir šį paskutinē, matomai, buvo pilnai tuom pakakinta... Geras gaspadorius ir graži šeimyna!..

Atėjo XXV seimas. Vėl prasidėjo užtikrinimai, kad "referendum" geras, tik reik prie jo paprasti, jog dabar jau eis viskas tvarkoj ir gražiai. Ir dar sykį įvestas referendum į Susivienijimą, kad, kaip vienas išsitarē, "užkimšti socialistams gerkeles" ir gauti Susivienijime ramumą už bent kokią prekę. Čia reik pažymėti, jog, kaip matyt iš protokolų, visuotinas balsavimas vėl perėjo tik mažu didumu balsų. Galima todėl buvo tikėtis, jog priešininkai visuotino balsavimo kels dabar dar didesnę triukšmą, negu pernai po Worcester'io seimui socialistai kėlē. Vienok nei! Taip vadinami, tautiečiai neišnešē jokių rezoliucijų, priešingų seimui, nors tas seimas nusprendē tik mažu didumu balsų ne pagal jų norą. Buvo, matyt, čia paguodonē seimo nutarimų, nors ir ne pagal jų norą. Taip turi būti! To reikalauja tvarka ir jiems reik už tai pripažinti "kreditą", nes ten tik galima šį-tą naudingo padaryti, kur moka guodoti ir šventai prisilaukyti savo sutvertos ir savo laikomostvarkos ir įstatų.

Ką gi mes turime dabar po XXV seimo? Štai Jums vėl pliakatai, agituojanti už p. Strimaičio išrinkimą. Pliakatai bjaurus, nes melagingi. Šitas pliakatas sustatytas tam, kad sukelti neapykantą sąnarių prieš tuos, kurie daugiausiai yra dirbę Susivienijimo labui; koku keliu sukelti? Keliu melagysčių ir apgavimo, keliu nedoru ir bjauriu, kuriuom gali eiti tik visuomenės išmatos. Štai nors trumpas atsakymas ant tų melagysčių:

1. Organas atidarytas pasikalbėjimams ir svarstymams Susiv. reikalų, kaip ir pirma buvo, bet uždarytas visokiems burnojimams, plūdimams, piemeniškiems argumentams ir lygiai tokiems paskvilams, kaip šitas pliakatas. Taip turi būti, nes laikraštis turi būt šaltinis apšvietos, o ne mėšlynas. Jaigu tas užginta talpinti laikraštyje ir jaigu tas vadinasi varžymu liuosybės, tai tokiu pat varžymu liuosybės yra pernėrimas tūliems ūkio gyvuliams ringės per šnipą... Kokiems gyvuliams tas "varžymas liuosybės" yra reikalinga? Kam tą gaspadorius daro? — Kad daržo neknytų. Taip ir Susiv., kaip gaspadorius, priverstas buvo nekuriems suvaržyti liuosybę pliovo-nių ir burnojimų, nors bent organe.

2. Pliakatas garsina, jog kelios ypatos, *dabartiniai viršininkai*, pakėlę be jokio reikalo mokesčius. Kuom gi rašėjai to pliakato mus skaito ir už ką laiko Susivienijimo sąnarius, jaigu drįsta tokias nesąmones mums pasakoti! Iš šimto su viršum delegatų keli tik viršininkai (4 ar 5 ypatos) ėmē ir padidino mokestis, o visas 100 delegatų kur buvo? Ir jie nieko nesprendē? Ar jie darē nutarimus, kad Susivienijimą užmušti ir pakrikdyti po to, kaip tiek darbo padėjo, kad ji su-

tverti ir išauginti? Vaikams tokios pasakos iš pliakatėlio, bet ne suaugusiam žmogui.

3. Pliakato autoriai judošiškai, net žinodami meluoja (kitai negalima išsireikšti). Jie žino, kad seimas paskyrė Vilniun Lietuvių Tautiško namo statymui ne 1000 *dolerių*, bet 1000 *rublių*. Tik judošiai ir pardavikai mūsų tautos gali niekinti mūsų brangiausių ir didžiausių tautiškus idealus. Jie Susivienijimo auką Tautiškam namui Vilniuje, prie kurio kiekvienas tikras Lietuvis, kiekvienas sūnus savo tėvynės stengiasi iš paskutinių pridėti nors vieną plytelę, jie tą niekina ir Susivienijimą dergia už tą, už ką Susivienijimui visa Lietuva širdingai dėkavoja ir už ką ant jo su pagarba žiūri. Toliaus "seni nariai" daėina iki begėdiškumui, drįsdami rašyti, jog S.L.A. "ir Gabriui advokatu dave 500 dol."

Tikrai, turbūt, jie mano, jog kvailesnio pasaulyje už S.L.A. narį negali būt! Jie, matyt, mano, jog S.L.A. nariai nežino, kad p. Gabriui S.L.A. *nei cento nedavė*. Tėvynės Myl. Draugystė savo III seime išmokėjo p. Gabriui 500 dolerių už Kudirkos raštų redagavimą, surinkimą ir sutaisymą. Bet T. M. D. nieko neturi bendro su S.L.A. Ar nematyt dar čia noro *tyčia* sumaišyti viską vienoj bačkoj, kad pagauti tuos, kurie neskaitė seimų protokolų? Tai yra grynas pasityčiojimas iš Susivienijimo ir ypatingai iš tų, prie kurių šitas pliakatas šaukiasi.

4. S.L.A. seimas Cherry, Ill. našlėms neskyrė nei cento (o ne 2 dolerius, kuriuos prisiuntė ant seimo rankų atskiros ypotos). Apie Cherry nelaimę daug galima būtų pakalbėti. Pats girdėjau, kaip tuom laiku buvusį S.L.A. Vice-prezidentą p. M. J. Damijonaitį nevienas koliojo už tai, kad Centro Valdyba laike nelaimės nepasirūpino ką nors padaryti. Vice-prezidentas atsakė: "Aš nieko negaliu daryti, jaigu man S.L.A. Prezidentas nepaliepia"... Jau po laikui buvo laike XXV seimo tuom rūpintis — laikas buvo anksčiaus, kada nelaimė atsitiko, bet tada tik Centro Valdyba, *tik Prezidentas* galėjo duoti pradžia. Vienok ar galima jį (Prezidentą Živatkauską) už tai kaltinti? Juk žmogus galėjo, toli gyvendamas, laiku nei nedagirsti apie tai, jis turėjo savo reikalus, pagalios jo nepriderėtų "kikyt", nes jis išrinktas visuotinu balsavimu, taigi pagal norą žmonių. Ar seimas kaltas už Cherry našles?

Nuo pat pradžių iki galui, visas pliakatas — tai nuodai, kuriuos bandoma įliet į sąnarių širdis. Gaila p. Strimaičio, jaigu jo kandidatūra yra paremta ant tokių niekšų pagelbos. Sako: "Durnas pagelbininkas pavojingesnis už priešą". Ir čia, berods, tas pasirodys teisingu. Mes nesiiam spręsti, jog p. Strimaitis, kuris dabar yra kandidatu į Centro Sekretorių, pats tai rašė arba siuntinėjo šituos paskvilus po kuopas dėlei savo agitacijos, bet mes galime užtikrinti, jog šita agitacija turi būt su šaknimi išrauta, jaigu norime, kad Susiv. pradėtų gyvuoti, kaip garbingai ir didelei organizacijai priguli. Mes nenorime mesti nei šešėlio abejojimo ant p. Strimaičio, vienok negalime

čia nepatėmyti, jog jo kandidatūra yra uždrėbta juodu negeistinu "tašku" taip, kaip anais laikais buvo suteptos kandidatūros Bagočiaus, p. Živatkausko etc. Kaip ten nebūtų, vienok, jaigu mes iš visuotino balsavimo turime tik tokius vaisius, jaigu kas katras mūsų organizacijon per tai įėina vis didesnis ir bjauresnis pjudimas vienu ant kitų, tai Susivienijimas ir su visuotinu balsavimu ritasi greitu keliu žemyn. Centro Valdyba privalo ištemti visas jėgas, kad tam kelią užkirsti, kitaip gal ir sulauksime išsipildymo nelaimingos atminties Bagočiaus žodžių. Kada XXIV seimas prašalino jį iš S.L.A. ant visados, tada jis tarė: "Suskaldysiu Susivienijimą į penkioliką dalių". Dveji metai dar nepraėjo, o jau dvi dalys yra. Štai "Keleivis", kurio išleistojas p. Gegužis yra S.L.A. sąnariu, jau apsiėmė būti oficijališku "organu" tų, kurie tapo nesena suspenduoti už nelegališką darbą Susivienijimo reikaluose (New Haven'o nelegališkos "konferencijos" sąnariai).

Ką "Keleivis" mano, kišdamasi į organizacijos reikalus tokiu būdu, nors laikraštinių susivažiavime pats pasižadėjo su kitais laikraščiais į organizacijų reikalus nesikišti bent per metus? Tas nieko daugiau nereikia, kaip skėlimą Susivienijimo į dvi dali — atviras ir, galima dadėti, — begėdiškas buntas ne nuskriausto, bet puikybėj pasikėlusi S.L.A. sąnario prieš visą organizaciją. Viėnok tas gerai. Lai "Keleivis" atskalūnams "organauja", lai jis atvirai dergia ir plėšia Susiv., kuris jį priglaudė, kaip savo sąnarį (jo leidėją). Geriaus turėti atvirus priešus, negu pasislėpusius kirminus, kurie graužia sveiką kūną nematomai. S.L.A. sąnariai matys, su kuom turi reikalą ir žinos, ką daryti. S.L.A. jau turėjo vieną audrą, jau turėjo vieną atskalą laike varžynių su kukunigais. Iš to S.L.A. išėjo apnaujintas ir sveikas. Dabar jam gresia naujos varžynės ne su kunigais jau, bet su socialistais, kuriuos "Keleivis" nuo kelių metų prieš S.L.A. kursto ir kuriems dabar vadovauja kovoje prieš Susivienijimą. Tai ką gi? Išlaikys S.L.A. ir šitą audrą, pergyvens ir šitą naują atskalą ir galima užtikrinti išanksto, jog jam tas išeis ant sveikatos. Bet savo keliu Bagočius, kuris (tarp ko kito galima čia prie žodžio patėmyt) dabar užsidėjo savo "kvatierą" tame pačiame "Keleivyj" ir per kurį darbuojasi, gali jau pasidžiaugti, jo žodžiai lyg pradeda pildytis: jau dvi dalys Susivienijimo yra... ar Bagočius dasilauks, kada S.L.A. skils dar į 13 dalių (kad išviso padaryti 15), tą ateityje pamatysim.

Vienok toki prajovai, kaip p. Strimaičio lapeliai ir "Keleivio" batalija, aiškiai rodo, jog S.L.A. reikalauja vaistų — stiprių vaistų, kad visai neapsirgti... Centro Valdybos ir visų tikrų S.L.A. sąnarių priedermė — tuos vaistus surasti, S.L.A. apvalyti nuo mėšlyno, kuris vis kalnan ir kalnan auga. Laikas atėjo! Žiūrėkim, kad nebūtų pervėlu.

Jurgis Miklaitis.

Nepermatymas reikalų.

Ko reikia, kad tapt specialistu savo užsiėmime?

Ant šito klausimo, rodosi, nėra tinkamesnio atsakymo, kaip tik: mokslo-apšvietimo ir praktikos. Idant kokis darbas būtų nuoseklus, reikia prisilaikyt tam tikros metodos, įstatų. Jaigu mokinys neprisilaikys matematikos ir gramatikos įstatų, jis negalės būt nei geru skaitliuotoju, nei geru rašytoju. Juo įstatatai atydziau pildomi, juo lengviau draugijos reikalai tvarkyt. Kas veda dorą pagal šalies įstatus gyvenimą, tas nesibijo baudų, nei kalėjimų; taip pat draugija, turinti įstatus, pagal juos savo narius turi tvarkyt, užsipelnusius nubaudimo turi baust ar tai pinigiskai, ar tai prašalinant juos iš draugijos; bet tas nepalyti dorų žmonių. Kas prieštarauja įstatams-tvarkai, tam drąsiai galima pasakyti, kad jis nėra doru žmogum, jis jaučiasi užgautu net tada, kada dar nebuvo nei palytėtas tų įstatų. Ar draugijoje toki nariai geri ir reikalingi, aš paliksiu kitiems apie tai savo nuomones išreikšti, o pats tik pabrėšiu, kad negali būt specialistais savo užsiėmimuose toki, kurie neprisilaiko priimtų diduomenės įstatų.

Paimkime štai mūsų S.L.A. visapusiškam perkartinėjimui, o pamatysime, kad jis nėra specialistas savame darbe. O dėlko? Dėlto, kad jis neprisilaiko įstatų, priimtų diduomenės, kaip žemiau pamatysim iš tam tikrų prirodymų.

Nevėltui dabartinis mūsų pirmsėdis, rašydamas apie S.L.A. reikalus, išsitarė, kad mes, skaitliuodam 10 tūkstančių narių, negalim pasigirti, kad jau esame pasiekę plačiausius mūsų dirvonų rubežius. Tas išsitarimas stovi ant savo vietos. Jaigu mes būtume specialistais savo ūkio, tai šiandien jau stovėtume ant daug tvirtesnių pamatų.

Negalima užginčyt, kad Susiv. nežengė prie išsitobulinimo, apšvietimo; tat jis ir pamatė, kad negalima jam tapt specialistu savame darbe, jaigu neprisilaikys diduomenės priimtų įstatų. Vargais-negaliais jis persigrumė per išstisus 22 metus, bet pagaliaus pamatė, kad jo dienos gali būt jau suskaitytos. Užtai 24 sėimas nutarė peržiūrėt, kokios permainos būtinais reikalingos. Neilgai reikėjo jieškot priežasčių mūsų nesubrendimo: praeities atsitikimai parodė, kad mums trūksta *tvarkos*, be kurios kiti ant mūsų pradeda užsipuldinėt, persekiot, o galiausiai ir suvisai mūsų spėkas naikint. Pasirodė, kad, jaigu Susiv. neprisilaikys diduomenės priimtų įstatų, t.y. Suvienytų Valstijų reikalavimų neišpildys, tai bus mums įstatymų keliu uždrausta platint savo kuopas ir, kur kuopos jau gyvuoja, rinkit mokestis, laikyt susirinkimus ir t.t. Neklausant šalies įstatų, tiesiog mūsų organizacija nėra pripažinta už legališką organizaciją, taip kad kiekvienas žvirblio sparnais purptelėjimas mus gali išgązdint. Žodžiu sakant, priėjom prie to, kad ilgiau gyvent negalim, jaigu nesitaikom su tiesomis šios šalies, kurios rybose tveriam savo kuopas.

Įvedimui reikalingos tvarkos būtinais turėjom tvert naujus įstatus, ir tai ne tokius, koki mūsų nespecialistams patinka, bet tokius, koki Suvienytų Valstijų įstatams nesipriešina; taigi S. V. įstatatai mus privertė daug tokių punktų priimt, kurių mes lygšio-

lei nesupratimo, o, kad nesupratom, dėlko jie yra mums teikiami, pradėjom kaltint nekaltus už tai. Paimkim štai kad ir pačių mokesčių rinkimą; mes kaltinam įstatų surėdytojus arba Susiv. Valdybą už apkrovimą nepakeliamomis mokestimis, gana tankiai su visokiais pridėčkais, įžeidžiančiais vardais ir t.t., bet tik pažiūrėkim, ko valdžios įstatatai nuo mūsų reikalauja. Jie liepia mokėt tokią mokestį, su kokia mes galim išgyventi, liepia užlaikyt tvarką, kad ligoti asmens negalėtų į mūsų organizaciją prisirašyt ir neapsunkintų teisingai prisirašiusių narių; jie liepia kas metai atiduot apyskaitą į S. V. biurą, iš kurio valdžia matytų, kaip mes savo reikalus tvarkome, taip kad kiekvienas prigulintis prie mūsų organizacijos būtų užtikrintas gavime savo pašelpos; žodžiu sakant, šalies įstatatai mus mokina, kaip mes turim būt gaspadoriais savo dirvoje; bet dauguma mūsų netik ką nedėkingi už tokias lekcijas, bet dar jieškom progos surast kokius kaltininkus ir juos apšaukt visokiais išjuokimo titulais; juk S.L.A. įsteigtas savitarpiniam susišelpimui kaip medegiškam, taip ir dvasiškam.

Žinome, kad apšvietimas ir susišelpimas mums ne menkiau reikalingi, nei kitų tautų žmonėms, ir tai be skirtumo lyties, amžiaus, tikėjimiškų ir politiškių persitikrinimų. Užvydo, rodos, neturėtų būt, bet, ant nelaimės, pas mus užvydo daugiau, negu gerų norų; pertai mes ir nematom, kokių taisyklių ir kokių permainų reikia; pertai, kada prisieina įvykdyt koki būtinais reikalingi dalykai, tai jie turi įvykt, galima sakyt, per kovą; o tai vis dėlto, kad mes nėsam specialistai savo užsiėmime.

Pažiūrėkim, per kokią kovą mes įgijom naujus įstatus. Kada nauji įstatatai tapo apskelbti per organą prieš 25 seimą, mūsų narių daugumas pavadino juos caro ukazais, viršininkai girdi, galės valdyt visą S.L.A. taip, kaip jiems patinka, nėra jau jie apkrovė nepakeliamomis mokestimis. Kas skaitė praeitų metų organą, galėjo prisiskaityt visokių nepasiganėdinimų, o vis buvo verčiama kaltė ant įstatų tvėrėjų. Bet seiman suvažiavę pasiuntiniai perkratė įstatus, išklaušė visus prirodymus, dėlko mums būtinais reikia tokių įstatų, suprato, kad Susivienijimui be jų ilgiau gyvent negalima ir su mažu pasipriešinimu juos priėmė beveik toj pačioj formoj, kaip jų projektas buvo apskelbtas per organą. Priešingais buvo tik tie, kurie nuodugnai nesuprato, dėlko mums toki įstatatai reikalingi; kuopų pagaminti įnešimai pasiliko be vertės.

Kaip matēm, dar prieš seimą buvo dvi partijos: viena už priėmimą naujų įstatų, kita prieš priėmimą, o dabar, kada seimas pastūmė šonon kuopų reikalavimus atmet naujus įstatus, Conn. valstijoje susitvėrė šaka apgint neva kuopų reikalavimus, seiman įneštus, nors neturėjo tiesos to daryti. Bet, kad mūsų darbas veikiamas nepraktiskai, tai tos frakcijos per daug kaltint negalima, nes jie nežino, ką daro; be abejonės, tie žmonės jieško to, ko nesupranta, o kad jie nesupranta, tai ne jų kaltė; juk tai ne jie vieni nesupranta; yra daug daugiau Susiv. narių, ką nesupranta naujos konstitucijos bei prisiartinančios naujos

tvarkos. Bet, kad kitose apeliokėse žmonės ant tiek jau susipratę, jogei žino, kad nieko nežino, tai ir neįvyksta negeistini apsireiškimai patiems įstatams, o Conn. nekuriuos kuopos, nežinodamos net tiek, kad nieko nežino, sulaužė įstatus, užsipelnė užtai baudos.

Didelė dalis šitų nesmagumų kyla iš mūsų pačių priezasties, iš nepermatymo, kaip įvykdinimas naujos tvarkos atsilieps ant daugumos mūsų narių. Kad išvengti nesmagumų, reikėjo prie to rengtis išanksto, reikėjo prirengt dirvą naujai sėklai.

Mūsų klaida — tai nepermatymas dalyko pirm pradėsiant vykdyt būtinai reikalingą tvarką, paskiriant tam tikrus organizatorius, ar kaip mes juos nepavadinsim, kurių užduotimi būtų buvę išaiškint kiekvienai kuopai tvarkos reikalingumą, o ypatingai mokesčių reikalą, parodyt, kaip kuopos pas save turi užlaikyt knygas, kaip priimt narius ir t.t. Jaigu to nepadaryt prieš 25 seimą, tai reikėjo pačiam seimui tai padaryt; ištiesų būtime išvengę daug klaidų ir daug nesmagumų.

Jaigu to nepadaryta pirmiau, tai būtinai turės būt organizatoriai paskirti vėlesniam laikui, idant sutvarkyt kuopų reikalus.

A. B. Strimaitis.

J. Alyras.

Mylėjo artymą.

Vieną šaltą naktį pradžioje šių metų sunkiais žingsniais vaikštinėjo senokas žmogus, vienas, New York'o gatvėmis. Niekas jo nepaklausė, kurlink jis ejo ar kam jis buvo lauke tokioje šaltoje naktėje ir taip vėlai. Bet jis nebuvo dar taip nuvargęs ir išsidėvėjęs, kad nejausti intereso link kitų žmonių. Jis užtėmijo nelygius žingsnius, nulinkusią galvą ir elgetišką apdarą vieno jaunuolio, kuris ejo netolimais pirma jo; senukas pamislėjo, kad jaunikaitis buvo girtas, ir dėlto rizikavo kur ant gatvės sušalti, nepasitaikius gauti prieglaudos. Neužilg jis pamatė, kad jaunikaitis ėmė svyruoti ir galiaus pargriūvo; ir jis pasiskubino prie jaunesniojo brolio pagalbos nešty.

Kada jis nusilenkė ant perdribusio žmogaus, pasergėjo, jog tasai nebuvo girtas. Laipsniškai senis išgavo nuo jo historiją jo nuovargio ir išsisėmimo dėlei alkio ir šalčio. Gal jis dar būtų kiek galėjęs laikytis ant kojų, bet nusiminimas pervėrė jo visą ęsybę ir jis puolė ant šaligatvio, norėdamas tokiu būdu greičiau sau galą priartinti. . . Su pagelba suraminančių žodžių, maisto žadėjimo ir taipogi silpnučių spėkų, seniui pasisekė paguosti jį ir prikelti ant jo drebančių, lirikstančių kojų, ir, prilaikant jaunikaitį, juodu ėmė daryti nedrąsius žingsnius.

Gatvės buvo visų apleistos, ir tiktai kur-ne-kur stagaravo šešėliai kitų beprieglaudingų gatvės gyventojų, kurie jieškoj užvėjo už namų kerčių, prieduriuose ir prielaipčiuose, o taipgi šešėliai "mėlynsiūlių" miesto tvarkadarių su buožėmis. Drebejo nelaimingi

sutvėrimai nuo šalčio, bet daug daugiau nuo šalto tēmijimo tų "miesto apginėjų", kurie neprašyti kas valandėlę galėjo pasisiūlyti su savo patarnavimu.

Bažnyčios rodė dangop savo tamsiais bokštais; užrakintos durys tų šaltų bažnyčių "perstatė" šiltos meilės ir užuojautos evangeliją, ilsinčiąsi viduj. Krautuvės, pilnos įvairių produktų ir taipgi užrakintos liūdnei žiūrėjo į tuodu nelaimingu žmogu. Didelių viešbučių prieangiuose tamsokai, ramiai blizgėjo žiburėliai, bet niekas neakreipė domos į nelygų jų dviejų silpnų žingsnių puolimą.

Juodu su dideliu vargu mušėsi prieš sausą, šaltą vėją; senis laikas nuo laiko šnypstė!ėdavo savo alps-tančiam draugui kokį padrąsinimo ir paguodos žodį, bet daugiausia juodu ejo tylėdami. Senis stūmė jaunuolį pirma savęs, iš visų spėkų palaikydamas jį ir jau pats visai buvo beprarandąs jėgas, kada išgirdo ūpės teškenimą, o nuo tenai jau buvo matytis dauggeistinas siekis.

Stovėjo ilga eilė žmonių, drebančių nuo šalčio nei vienas jų nebuvo apsidaręs taip, kaip metų laikas reikalavo, ir didesnė dalis nebuvo nei pusiau užtektinai apsivilkusi. Jie buvo nelaimingi miesto išmestieji, kurie pasirodė persilpni grumtis prieš tvaną priešingų aplinkybių. Nebuvo reikalo klausti, kas juos čia surinko. Nedrąsu būtų spręsti, ar priezastis jų nepasisekimų buvo juose pačiuose, ar tai aplinkybės, kurias mes išdirbome, pasirodė persunkios varžybose ir koje už būvį.

Pagal nerašytus įstatymus, tokiuose atsitikimuose vėliausiai pribuvusieji turi užimti vietas ant galo linijos, kad laukti savo eilės gauti duonos ir kavos, kas yra vienatinis valgis tų nelaimingų žmonijos griovėsių. Senis pamatė kokį-tai laukinį, žiaurų, it išbadėjusio vilko žvilgėsį akyse jaunikaičio, kurį kvapsnys kavos pavertė lyginai į kokį žvėrį su baisia, žiauria išveizda veide. Senis norėjo įstumti jį į eilės priešakį.

Kai-kurie alkani peršalę vyrai ėmė priešintis tam jo užmanymui—tai buvo laužymas priimtos taisyklės; bet senis nutildė jų murmėjimus savo šauksmu, visiems ten buvusiems gerai suprantamu: "Jis mirtinai išbadėjęs; jis negali laukti!" Jie pasidavė užpakalin, sutikdami, matyt, kad to nusilpusio jaunikaičio reikalas buvo didesnis, negu jų, nors iki tam momentui jie manė, kad jiems reikėjo pirmiausiai apsirūpinti savimi. Senis jį pritempė prie vietos, kur buvo dalinama duona ir kava ir vėla nesavu balsu suriko į tar-nus: "Duokite jam maistot! Jis miršta iš bado; jis užuodžia kavą; jis negali laukti. Duokite jam valgyt! Duokite jam valgyt!"

Žodžiai tie buvo, it koks maldavimas, išsiveržiantis iš lūpų žmogaus, bekankinamo paskutinės agonijos, kuomet senis paskutiniu visų spėkų įtempimu stumtelėjo savo draugą arti tų rankų, kurios galėjo jam duoti duonos ir kavos. . . Čia senis sudrebėjo ir už sekundos-kitos sukniubo. Pribėgo kiti jo prikeltų —jis buvo negyvas. Jie nunešė jį į šiltą kambarį ir

su pagarba pridengė jo ramų veidą, skersai kurio aiškiomis raidėmis buvo parašyta "badas".

Tamsūs bažnyčių bokštai vis dar teberodė savo viršūnėmis dangop. Krautuvės dar tebelaikė savo geležinėse rankose turtus; miesto globėjai vis dar tebevaikščiojo su prikabintomis prie šonų buožėmis, išlengva eidami, garsiai atmušdami savo žingsnius, ir dairydami, o elektra dar teberodė bestagaruojančius šešėlius tvarkadarių ir nelaimingųjų, jieškančiųjų kur užkampyje sau prisidengimo nuo šalto vėlo ir nuo dar šaltesnių policisto akių. O šalyse prieangių, apšviestų silpnomis ugnelėmis, o vyrai ir moterys—kai-kurie su jautriomis krikščioniškomis širdimis, kurios atjaustų, krūptelėtų ryte—miegojo šiltuose kambariuose New York'e naktį, kada antras Kristus buvo nukryžiuotas. Nei vienas neišbudo, kada lauke, nakties speigiančiame ore persiskyrė su kūnu Kristaus dvasia dėlei artymo meilės.

P. Kuosa.

Užsikorė.

— Varnos jau nebesimato iš rugių, — džiaugėsi ūkininkai.

Ant laukų darbas virte virė: čia arė, ten akėjo, kitur sėjo, — žmonių visur pilna, visur juda-kruta, taip kad laukas išrodo, kaip ir koksai milžiniškas skruzdėlynas. Bet užtat sodziuj vyrą artoją retai tepamatysi. Ant gatvės girdėjosi muštuvų trenksmas. Pašalėmis, saulės atakaitoj vaikai žaidė. Koks senukas ant skiedryno baslį smailino arba kai-kur suirusią ar parvirtusią tvorą taisė. Kažin kur pašelmenėj silpnai čiūlbėjo žvirbliukai. Visur buvo pilna bezdo žiedų kvapo.

Kai Pučėtos kieman įvažiavo policijantų vežimas, Gabrys baigė obliuoti paskutinį vežėčių skersaplautį. Pamatęs neprašytus svečius, jis biskį krūptelėjo, kaipir kas būtų išnemačių riktėlėjęs; nei knygutės nuo lango nesuspėjo už ančio paslėpti, o jau durys lyg galo atsidarė ir taip smarkiai užsitrenkė, kad vaikas visai nustyro.

— Sveikas-gyvas, ponai Pučėta, — zengdamas per slenksti tarė urednikas.

— Sveiki, — pusbalsiai atatarė Gabrys.

— Svečių sulaukei! Pučėta... — girtu balsu pradėjo veblėti sargybėnis. Jis buvo beinąs stovinčio grinčios gale Gabrio pasveikintų, bet, davęs žingsnį pirmyn, visą kelionės vargumą suprato; pasvardavęs kiek ant vietos, vos-no-vos prisvyravo prie artymojo suolo, kur ir prisėdo pasilsėtų.

Žandaras, po grinčią stamalinėdamas ir negraziomis nuo girtumo akimis piktai šnairuodamas, pradėjo ne tai geruoju, ne tai piktuoju:

— Atvažiavom p. Pačėtos atlankytų... Svečiai. Žinoma, turėsite vaišinti... Nedažnai... Ir kuomet mes tik atsilankysimel... Velniai jus žino, kas jus per vienil...

Kiek patylėjęs, vėl pradėjo:

— Na, ponai Pučėta, duok šen savo magaziną, juk tamista rūkai, — paprašė jisai.

— Ne, nerūkau dabar... pabaigiau tabaką, nebeturiu, — susimaišęs vaikas paraudo.

— Senel duok šen po stikliuką, turbūt sučėdijai svečiams! Girdi, sene, rodos tau sakau, degtinės... Apkurtai, ar kas tau yra? — jau rūsčiau rėkavo žandaras.

— Ponuliai, kad nebeturiu; buvo svečias ir išbaigiau....

— Svečias? Koks svečias? — skubiai užsizin-geidavo urednikas.

— Tai ponuliai.. kūmas. Paskui Gabriui, — kažin, kad nubėgtumei pas Krumpļį, bene turi....

Vaikas buvo jau beinąs iš grinčios, bet užgirdo uredniką kažin ką patylomis sakant sargybiniui, stovėjusiam prie durų; suprato tiktai žodžius: "eik su juo kartu!" Tuojaus jam smilktelėjo, ir nepasimatė, kaip dirstelėjo į skrinutę, kuri buvo viso jo nusigandimo priežastim. Jis visai nusiminė. Nėbuvo ką daryti: reikėjo pavilkinti. Bet, norėdamas užslėpti tikrąją vilkinimo priežastį, pradėjo ruošti apie varstotą: kraustė įrankius, nuvalė skiedras, teisindamasi tuo, jog prie svečių ir pridera valyvai viską užlaikyti. Stovėjusiam prie durų sargybiniui, matomai atsibodo tas ir jis atsisėdo ant suolo. Gabriui tartum akmuo nuo krutinės nusirito; užgirdo net smarkiai plakant širdį. Jo sumanymas "mauti" pasirodė jau jam labiau galimu. Nunešęs šluotą prie durų — tįk spirė... tiek ir tematė policijantai jį.

— Tuojaus suvytil... Šaudykles prisimuškite!... — viršininko tonu kamandavo urednikas.

Sargybieniai puolė vytųsi.

Pučėtienė, visa persigandusi, stovėjo prie lango ir klausėsi. Kiekviena trumpa sekunda virto jai į ilgą kankynių valandą; nuo kiekvieno menkausio brakštelėjimo bėgo šiurpuliai per jos kūną ir ji visuose sąnariuose pradėjo jausti silpnumą. Ją visą prakaitas išmušė, galvoj pradėjo smilksėti.

Iš apmaudo net pajudavęs pagrižo urednikas.

— Tu, šiokia-tokia, sakyk, kur sūnus!... — šoko prie Pučėtienės jisai.

— Ponuliai, susimylėkite... Ką gi aš galiu žinoti, neigi mačiau ašai, — teisinosi moteriškė.

— Tylėk!... Žinai ką aš tau galiu padaryti! — Paskui saviems, — ko žiopsote? Prie darbo!...

— Supranti tu, sene, kad jūs dėl jo vieno, žinote, kur galite atsidurti! — baugino urednikas.

"Darbas" atnešė gausius vaisius. Pareikalavo šeiminko. Jis tuojaus pribuvo.

— Koks tu šeiminkas, kad savo namuose tokius laikai?! A! tas maištininkas išbėgol... Žinai, kad tu dėl jo savo galvą padėsi; pristatyk jį, o ne — tai saulės nuo šiol nematysi, — rėkavo urednikas.

Ūkininkas buvo pradėjęs teisintis. Policijantas užsidegė. Ore sušvilpė nagaika. Ant įmirkusios nuo prakaito Pučėtos marškinių nugaros pasirodė tarpapetėje įstriži ruožai. Purvinomis, sustyrusiomis rankomis užėmęs vėjo nupustą, visą nupleisėjusį, prakaituotą veidą, graučžiu balsu pradėjo jisai šaukti.

— Dievuliaul.. Už ką-gi mane šitie žmogžudžiai dabar mušal...

O kas čia?

Dovanai popieros laiškams rašyti su visokiais pasveikinimais ir tam pritinkančioms dainelėms su visokiais paveikslais ir su kvietimais. Kas prisiųs už 25c. pašto markes, tam prisiųsiu 12 popierių su konvertais ir dar pridėsiu dovaną labai gražią Stainelę užgimimo Kristaus, išleidama ant pavidalo altorėlio vertės 25c. Reikalaujam agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokite: 50 K. J. INTAS, P. O. Box 1724, NEW YORK, N. Y.

Pardavimui.

Lebai pigiai parsiduoda murinis namas su 9 ruimais, tinkantis ant biznio, štoro ar bučernės, viduryje miesto, ant kito galo yra kitas namas medinis su 6 ruimais dėl gyvenimo. Priežastis pardavimo, savininkas važiuoja į Lietuvą. Dasižinokite pas savininką Joną Aleksaitį, Box 180, Minersville, Pa.

Geriausias Draugas.

Peilis, tai yra geriausias žmogaus draugas ant kiekvieno žingsnio. Peilis su istoriškais atsiminimo ženklais yra brangiausia atmintis kiekvienam inteligentiškam žmogui. Męs dirbam puikiausius peilius į kurių kriaunis įdedam į vieną pusę lietuvių ženklą (žirgvaikį) ir D. L. K. Vytauto paveikslą, o į kitą pusę jų vardą ir adresą. Taipogi vietoj paminėtų, mes galime įdėti bilė kokį paveikslą, fotografiją, draugijos bei junijos ženklą. Tokis peilis gali būti brangiausia Kalėdų dovana kiekvienam. Musų peiliai yra iš geriausio plieno, sidabro ausutėmis ir perliniais apsaugeliais. Tai yra geriausi peiliai pasaulyje. Musų apgarsinimo kainos per 3 mėnesius: 2 gelž. \$1.25, 3 gelž. \$1.75, 4 gelž. \$2.25 su pasiuntimu į namus. Reikalaujam gerų agentų dėl rinkimo orderių ir duodame gerą pelną. Pinigus ir laiškus siuskite ant tokio antrašo:

E. I. Kudlins Co.
Sub. Sta. 121, Chicago, Ill.

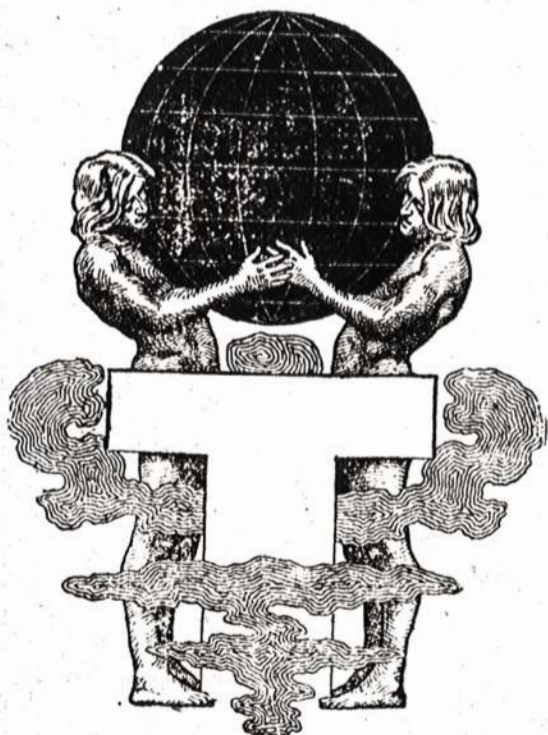
'VIENYBĖ LIETUVNINKŲ' duos dideles dovanas

Seniausias sąvaitinis laikraštis išeina kas Seredą Brooklyne, įsteigtas 1886 metuose 10 d. Vasario.

Kas užsirašys "Vienybę Lietuvninkų" tiesiai iš redakcijos ir prisiųs \$4.50, gaus laikraštį per du metus "Atlasą". "Pažvelgus atgal" ir tris Kalendorius; kas \$4.00 — gaus laikraštį per du metus, "Atlasą" ir tris Kalendorius; kas \$3.75 — gaus laikraštį per du metus, "Pažvelgus atgal, tris Kalendorius; kas prisiųs \$3.50 gaus laikraštį per metus "Atlasą", "Pažvelgus atgal", tris Kalendorius; kas \$3.00 gaus laikraštį per metus, "Atlasą", tris Kalendorius; kas \$2.50 gaus laikraštį per metus, "Pažvelgus atgal", tris Kalendorius.

"Vien. Liet." prenumerata metams \$2.00. Bet šias dovanas duodam savo skaitytojams, kurie pagal musų paminėtą prekę atnaujis ar naujai užsirašys. Iš priežasties 25 metų sukaktuvių laikraščio gyvavimo, taipgi išleisime 10 d. Vasario 1911 m. jubilėjinį numerį, kas supažindys musų skaitytojus su plačia praeičia laikraščio gyvavimo. Šitas numeris bus su istoriškais straipsniais, redaktorių ir sandarbininkų fotografijoms. Tas jubilėjinis bus pirmas lietuvių laikraštijoj, kurio da nevienas iš laikraščių nesulaukė. Todėl atkreipiame atidžią visuomenės pasinaudot iš progos ir paragint vienas kitą, nauji užsirašyt, seni atnaujint. Pasiskubinkit, jau trumpas laikas, sekanciu antrašu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Brangiausia Dovana.

Jeigu tamista brangini savo tėvelius, gimines bei draugus, tai suteikt jiems šią brangiausią ir amžinos atminties dovaną, tai yra didelį originališką paveikslą (portretą) arba kitaip papuošk savo kambarius jų paveikslais, o turėsi amžiną atmintį link jų. Męs piešiame (malevojame) visokius didelius paveikslus iš mažų fotografijų ar šiaip paveikslėlių. Męs piešiame rankomis ant puikaus ir stipraus audimo, taip kad tokis paveikslas susukus galima siusti per pačtą į Lietuvą ar kur nori. Musų darbas yra tikrai artistiškas ir kainos žemiausios kaip gali būti. Męs dirbame paveikslus keturių gatunkų, kurių užvardijimus ir kainas čia paduodame trumpai: 1) Vienparvis (juodai ir baltai) \$1.08, 2) Originališkas (visokiose parvose) \$2.48, 2) Oralinis (pus aliejinis) \$4.98, 4) Aliejinis (aliejiniais dažais) \$10.00.

P.S. Šitos kainos bus tik iki naujų metų, o paskui bus žymiai pakeltos. Apart to, kuris paves mums darbą iki Naujų metų, gaus labai puikų paveikslą (abrožą) vertės \$1.00 dykai. Męs taipgi labai pigiai parduodame visokius rėmus, Portretams ir paveikslams: Stereoskopus (žiuronėlius), žiuronėliams paveikslėlius, visokius abrozus ir tt. Męs duodam didžiausį nuosimtį ant savo tavorų agentams ir petlioriams. Prisiųsk mums savo mažutę fotografiją ir paaiškinimą kaip turi but padarytas ir tam tikrą sumą pinigų, o męs tamistai padarysime puikiausį portretą didumo 16x20 colių ir prisiųsime tiesiai į namus. Klausdami kokios rodos, visados įdėkite už 2c. stampą ant atsakymo **Eugene's Art Studio, 445 W. 25th Pl., Chigago, Ill.**

Atminkite, kad žinios iš Amerikos Lietuvon ir atgal, tik į mėnesi vuvalkščioja. Tai gi nesivėluokite.

Užsipirkite 1911 metams

Lietuvos Ukininką

Kaina: 1 dol. 65 cent. (3 rub.) metams, 83 c. (1 rub. 50 kap.) pusmečiui Lietuvoje. **Kaina:** 2 dol. 20 cent. (4 rub.) metams 1 dol. 10 cent. (1 rub.) pusmečiui Amerikoje.

Visi metiniai ėmėjai 1911 metais gaus:

- 52 NN "LIETUVOS UKININKO"
- 26 .. "ŽEMĖS"
- 13 .. "MOKYKLOS"
- 12 .. "SVEIKATOS"
- 13 .. "JAUNIMO SKYRIAUS"

1 DIDELĮ KALENDORIŲ 1912 METAMS.

SĖKLŲ išbandymui (tik tas, kas užsisakys iki kovo 1 d.)
UKIO PADARGŲ (tik kaikuriems — premijoms už geriausius raštus).

Beto, kas primokės prie metinės prenumeratos 25 kap. (14 centų), tas gaus naują spalvuotą (su etnografiškaisiais rubežiais) Lietuvos Žemlapį, kuris šiaip parsidavinė po 50 kp.

Kas įsirašys į LIETUVOS UKININKO BENDROVĖS narius ir užsimokės 25 rub., tam laikraštis su priedais ir dovanomis visuomet eis DOVANAI. (taigi čion duodasi iki 16 proc.)

Vieną numerį pasižiūrėjimui siunčiame dovanai.

Užsisakyt galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.

Pinigus priimame ir money orderiais, tik orderij reikia įrašyti kas siunčia pinigus-

Kviečiame brolius Amerikiečius, kad patįs užsipirktų musų laikraštį kad užpirktų jį savo artimiesiems Lietuvoje pasilikusiems, kad platintų jį palaikytų.

ADRESAS: Vilnius Semionovskaja 10-1 "Lietuvos Ukininkas", Russia—Lietuva.

Gendroliaus Agentura

Męs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvninkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygų, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi męs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes męs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,

224 Athens Street,

South Boston, Mass.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 178	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 58	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieras. 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 cental.** Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
% Clerk of Court. POTTSMILLE, PA.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

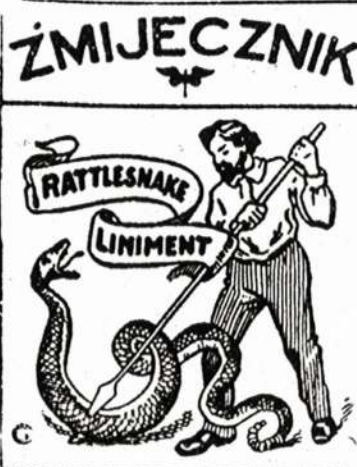
Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklėllus, kepures ir marszalkoms paredus, telpgi visus bažnytinus aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.
1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Degimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldyme Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslaptiŕoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu gėras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mės reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaut, išduoti pinigų dovanai kokiemsnors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mės gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.